

Stredoslovenská OS v Žiline.

V roku 1960 sa práca Stredoslovenskej oblastnej skupiny SPS rozvíjala približne v tých istých intenciách, ako tomu bolo v r. 1959.

2. Rozširovanie členskej základne:

a) Na konci r. 1959 bolo evidovaných v oblastnej skupine 15 riadnych členov (z toho 9 psychológov, resp. učiteľov na JSS a 6 lekárov), na poslednej schôdzke oblastnej skupiny v decembri 1960 sa doplnil počet riadnych členov na 23 (11 psychológov, resp. stredoškolských učiteľov s aprobáciou pre filozófiu, 4 učители s inou aprobáciou, 8 lekári) a 2 mimoriadnych členov (len so stredoškolským vzdelaním).

b) V priebehu roku 1960 podarilo sa získať pre aktívnu spoluprácu 2 psychológov z banskobystrického kraja. Jeden z nich bol zvolený za tajomníka pre oblasť bansko-bystrického kraja a bola mu daná úloha zainteresovať o našu prácu ďalších pracovníkov v tejto oblasti.

c) Koncom minulého roku navrhnutí traja členovia odbočky na prijatie za členov SPS boli za členov prijatí. Keďže jeden pracovník z bansko-bystrického kraja bol už členom spoločnosti prv, než sa zapojil do práce našej obl. skupiny, máme koncom roku 1960 už 7 organizovaných členov SPS (z toho jeden lekár-psihiater); a máme v pláne navrhnúť na niekto-rej z najbližších schôdzok ďalších členov.

d) Schôdzky oblastnej skupiny sa stali postupom roku 1960 pre členov skutočnou potrebou a boli príležitosťou k ďalšiemu aj osobnému zblíženiu jednotlivých pracovníkov z najrozličnejších častí oblasti.

e) K rozšíreniu počtu členov najmä z radov učiteľov prispelo najmä to, že sa niektoré schôdzky spojili s inštruktážami pre vychovávateľov a učiteľov v rámci podujatí kabinetu psychológie-pedagogiky pri Ústave pre ďalšie vzdelávanie učiteľov a vých. pracovníkov v Žiline, čím bol o prácu našej oblastnej skupiny zainteresovaný väčší počet školských pracovníkov a čím bolo umožnené súčasne aj preplácanie výloh za cestovné a stravu zúčastnených; tým sa naskytila príležitosť, aby sa na niektoré schôdzky dostavili aj ľudia, ktorí pre väčšiu vzdialenosť od Žiliny, pre služobné dôvody alebo pre dôvody finančné predtým neboli schopní participovať na práci našej oblastnej skupiny.

f) Pre rozšírenie kompetencie oblastnej skupiny aj na oblasť bansko-bystrického kraja veľmi prispela nová správna organizácia, v ktorej bývalý žilinský a banskobystrický kraj tvoria jeden celok, Stredoslovenský kraj. Situácia je však komplikovaná tým, že sídlo KNV je v Banskej Bystrici, kým vedenie Oblastnej skupiny SPS sa za dnešných podmienok (len dvaja členovia z Banskej Bystrice) do B. Bystrice presťahovať nemôže, ba pre malý počet pracovníkov nie je možné od vedenia oblastnej skupiny predpokladať, že by bola vstave zvládnuť úlohy v celokrajskom meradle. Pre rok 1961 ostáva teda jednou zo základných úloh vyriešiť aspoň v rámci možnosti túto situáciu.

2. Zdvíhanie odbornej úrovne psychologickej práce v celej oblasti:

a) V spolupráci s Ústavom pre ďalšie vzdelávanie učiteľov v Žiline sa uskutočnilo nielen rozšírenie členskej základne oblastnej skupiny, ale aj mnoho ďalších dielčích podujatí, najmä inštruktáží a seminárov pre defektológov, pre učiteľov-nepedagógov na priemyslových a učňovských školách apod. Plán prednášok a inštruktáží bol väčšinou dopredu prejednaný s vedením oblastnej skupiny. — Práca sa však obmedzila na ústav v Žiline, kým ústav v B. Bystrici ostáva ešte mimo spolupráce s oblastnou skupinou z vyššie uvedených dôvodov.

b) Spolupráca s Krajským výborom Spoločnosti pre šírenie vedeckých a politických poznatkov sa veľmi pekne rozvíjala, kým nedošlo k rajonizácii a tým k presunutiu Krajského výboru do B. Bystrice.

Dňa 22. 3. 1960 sa uskutočnil za spolupráce našej oblastnej skupiny Seminár o osobnosti pre lektorov Spoločnosti pre šírenie ved. a polit. poznatkov z celého býv. žilinského kraja. Na seminári odznela prednáška I. Šípoša „Problém osobnosti žiaka“ a prednáška L. Košča: „Psychohygienu výchovného a vzdelávacieho procesu“. Obe prednášky vyšli ako pomocné texty pre lektorov Spoločnosti v rotaprintovom vydaní.

O psychologických problémoch prednášali v rámci Ludových akadémií i verejných osvetových prednášok v okrese Žilina a v okrese Martin len kvalifikovaní prednášatelia, členovia oblastnej skupiny. — na rok 1961 pripadá úloha v tomto zmysle skvalitniť osvetovú prácu aj v iných okresoch stredoslovenského kraja, najmä priamo v sídle KNV v B. Bystrici.

3. Práca oblastnej skupiny v úzkom slova zmysle:

a) V r. 1960 sa uskutočnilo 7 pracovných schôdzok, na kto-

rých odznelo 16. pôvodných prác o psychologických problémoch; ďalej boli uskutočnené tri inštruktáže o psychodiagnostických metódach, odzneli tri referáty o zjazdoch alebo seminároch s psychologickou alebo príľahlou problematikou, ktoré mali celoslovenský alebo celoštátny charakter a štyri referáty o knihách, resp. o odbornej psychologickú literatúre na určitú špeciálnu tému.

Jednu pracovnú schôdzku spestrila demonštrácia dvoch psychiatrických pacientov a prehliadka psychiatrického oddelenia OÚNZ v Žiline-Bytčici.

b) Dve z týchto schôdzok mali monotematickú náplň, preto sme ich nazvali sympóziami. Prvé sympóziu sa uskutočnilo dňa 29. januára 1960. Ústrednou témou bol problém osobnosti. Odznelo 6 väčšinou hodnotných prednášok, ktoré sa stali podkladom pre náplň prednášok Ľudovej univerzity v Žiline na škol. rok 1960/61. Okrem toho toto sympóziu bolo podnetom pre Krajský výbor Spoločnosti pre šírenie ved. a polit. poznatkov v Žiline, aby uskutočnil seminár o osobnosti pre lektorov Spoločnosti z celého žilinského kraja, ako sme o ňom písali v bode 2. b.

Druhé sympóziu sa uskutočnilo dňa 3. novembra 1960. Ústrednou témou bol problém schopností a nadania. Odzneli na ňom štyri prednášky a jeden referát o celoštátnej konferencii o výchove oligofrenikov. O kvalite prednášok svedčí najmä to, že tri základné prednášky vydal Ústav pre ďalšie vzdelávanie učiteľov a vých. pracovníkov v Žiline rotaprintom ako pomôcku pre školských pracovníkov celej žilinskej oblasti Stredoslovenského kraja.

c) Aj prednášky a referáty na ostatných pracovných schôdzkach tak isto ako aj diskusie na týchto podujatiach mali rozhodne vyššiu úroveň, ako tomu bolo v r. 1959. To svedčí jasne o veľmi dobrom vplyve práce oblastnej skupiny na zvyšovanie odbornej kvalifikácie pracovníkov v psychológii a príľahlých odvetviach, ktorí sú v oblastnej skupine organizovaní.

Záverom možno konštatovať, že Stredoslovenská oblastná skupina v Žiline pracovala naozaj intenzívne vo všetkých smeroch, ktoré si ako plán načrtla vždy na začiatku pracovného obdobia. Jej práca bola ocenená na výborovej schôdzke SPS dňa 31. 10. 1960 v Bratislave ako aj na celoštátnej schôdzke predsedov oblastných skupín dňa 29. 11. 1960 v Prahe, kde dokonca bola naša práca (podľa cyklostylovaného záznamu) „**h o d n o t e n á z v l á š ť k l a d n e**“.

Plán práce na r. 1961 oblastnej skupiny, ktorý súčasne predkladáme výboru ČSPS i SPS, myslíme, jasne svedčí o tom, že Stredoslovenská oblastná skupina v Žiline je naozaj životaschopná a má všetky predpoklady rásť do šírky i do hĺbky a prispievať skutočne účinne k zvyšovaniu kvality psychologických pracovníkov i k šíreniu a uplatňovaniu odborných znalostí z psychológie vo všetkých odvetviach nášho spoločenského diania.

Stručný prehľad referátov,
ktoré odzneli na schôdkách OS v Žiline

- I. Šípoš: Faktory, oplyvňujúce čestnosť konania dospievajúcej mládeže. Ref. odznel 29. júna 1959. Na základe experimentálneho výskumu dokazuje referent súvis čestnosti s navodenou psychickou situáciou.
- dr. L. Košč: Problematika oligofrénie v psychologickej klinickej praxi — 29. 6. 1959. Referent podal prehľad problematiky s doplnením kazuistikami.
- A. Gronský: Problematika psychológie osobnosti — úvodný referát na sympóziu o osobnosti 29. 1. 1960. Referent podal prehľad základných teoretických koncepcií.
- I. Šípoš: Osobnosť žiaka — referát zo sympózia 29. 1. 1960. Referát zvýrazňuje postavenie žiaka ako subjektu vo výchove a ukazuje vplyv psychologických poznatkov na obsah i metódy vyučovania a výchovy.
- dr. L. Košč: Osobnosť neurotika — referát zo sympózia o osobnosti 29. 1. 1960. Referent diskutuje s bežnými koncepciami príčin neuróz a podáva vlastné poznatky.
- dr. L. Košč: Diagnostika mentálnych defektov v teórii a praxi — 29. 4. 1960. Referent podáva kritické zhodnotenie diagnostických metód a vlastné skúsenosti.
- dr. L. Košč: Metóda ROR v klinickej praxi — 20. sept. 1960 — referát podáva prehľad o metóde a ukážky vyhodnotení.
- I. Šípoš: Problém schopností a nadania v súčasnej psychológii — referát na sympóziu o nadaní 2. 11. 1960. Podáva prehľad základných teoretických koncepcií najmä so zameraním na úlohy psychológie pri prestavbe školy.
- dr. Košč: Základné problémy psychopatológie a psychodiagnostiky oligofrénie — referát zo sympózia 2. 11. 1960 — referát prináša kritický pohľad na problémy teórie a praxe a ujasňuje princípy zadel'ovania žiakov do špec. škôl.

MUDr Adamica: Patogenéza a terapia oligofrénie — referát zo sympózia 2. 11. 1960 — referát je doplnený poznatkami z praxe psychiatra.

I. Meriač: Činnosťná terapia, teoretické východiská — 12. 1. 1961. Referát je časťou diplomovej práce a zdôvodňuje nutnosť diferencovania činnostnej terapie od iných druhov.

Plán práce na rok 1961

Na pracovnej schôdzke Stredoslovenskej oblastnej skupiny SPS, konanej dňa 12. januára 1961 v Žiline prerokoval a schválil sa tento plán práce skupiny na rok 1961:

1. Vedenie oblastnej skupiny sa vynasnaží rozšíriť členskú základňu o ďalších pracovníkov v psychológii a v príbuzných odvetviach v Stredoslovenskom kraji, najmä v oblasti býv. kraja banskobystrického.

2. Vedenie oblastnej skupiny využije ďalšie prostriedky na rozšírenie a upevnenie spolupráce oblastnej skupiny s krajským vedením Spoločnosti pre šírenie vedeckých a politických poznatkov v Banskej Bystrici a s vedením Krajského pedagogického ústavu v Banskej Bystrici i v Žiline, prípadne aj s inými inštitúciami, pričom sa bude snažiť o zvýšenie odbornej úrovne všetkých podujatí, ktoré budú tieto inštitúcie poriadat a ktorých náplň bude mať psychologický charakter.

3. Všetci členovia sa budú snažiť o zapojenie do akcie vzájomnej výmeny kníh a časopisov z odboru psychológie, ktoré majú v svojom vlastníctve alebo ktoré majú k dispozícii na svojich pracoviskách.

4. Členovia Oblastnej skupiny sa zídu t. r. aspoň sedemrazy na pracovných schôdzkach a budú sa ich snažiť vyplniť odborne skutočne hodnotnými príspevkami, najmä prednáškami, referátmi o prečítanej literatúre a referátmi zo zjazdov a seminárov, na ktorých sa zúčastnili.

5. Pracovná schôdzka v máji 1961 bude mať charakter sympózia s monotematickým programom. Téma: Psychologické problémy mravne narušenej a mravne vadnej mládeže. Schôdzka bude celodenná a — podľa plánu Ústredného výboru Slov. psychologickéj spoločnosti v Bratislave — bude súčasne celoslovenskou schôdzkou Spoločnosti a bude spojená s valným zhromaždením Spoločnosti.

6. V októbri t. r. uskutoční oblastná skupina druhé monotematické sympóziu o sociálnych vzťahoch žiakov základných

škôl, ktoré bude výsledkom prvého kolektívneho výskumu členov oblastnej skupiny.

7. V marci t. r. — podľa minuloročnej dohody s krajským vedením Spoločnosti pre šírenie polit. a ved. poznatkov a s Riaditeľstvom Krajského ústavu pre doškolenie učiteľov a vých. pracovníkov zorganizuje oblastná skupina seminár o možnostiach využitia psychológie v ekonómii, na ktorý budú pozvaní jednak lektori Spoločnosti pre šírenie polit. a ved. poznatkov, jednak učitelia odborných, najmä priemyslových škôl, jednak zainteresovaní pracovníci z najväčších závodov celého stredoslovenského kraja.

8. Oblastná skupina sa vynasnaží ostať aj naďalej samostatne hospodáriacou jednotkou.

Dr. Ladislav Košč

Východoslovenská OS v Košiciach.

Východoslovenská oblastná skupina sa schádza pravidelne na pracovné zasadnutia, každých 6 týždňov, mimo prázdninového obdobia. Náplň pracovných zasadnutí tvoria teoretické prednášky, a to vlastné práce ako aj práce na základe literatúry a referáty z rôznych podujatí Psychologickej spoločnosti i príbuzných oborov.

V 1960 bolo 6 pracovných zasadnutí, na ktorých odznelo 15 referátov. Na januárovom zasadnutí prom. psych. L. Šetlíková predniesla podstatné časti svojej diplomovej práce „Výklad prísloví u schizofrénii“. Autorka na základe literárnych údajov i vlastného výskumu došla k záveru, že metóda výkladu prísloví je vhodná na získavanie materiálu pre štúdium myslenia u schizofrenikov.

Dr. A. Stančák v prednáške „Význam inteligenčných testov v psychiatrii“ zaoberal sa ich využitím v psychiatrickej diagnostice. Rozobral najznámejšie užívané metódy, na ktorých demonštroval ich praktické využitie. Na druhom marcovom zasadnutí referoval prom. psych. Š. Bednárík o hypnóze ako psychologickej metóde. Referát sa opieral o literárne údaje. Dr. J. Hvozďík podal referát o priebehu plenárneho zasadnutia SPS, a obsahu jednotlivých odznelých referátov.

Tretie pracovné zasadnutie sa konalo v máji. Prof. J. Zajíc referoval o konferencii venovanej problémom duševnej hygieny, ktorú usporiadala Spoločnosť pre šírenie polit. a vedeckých poznatkov v Prahe dňa 15. IV. 1960. Autor referátu širšie